

פטיה, שנתיים מלאות אחרי פרוסום הדיבה-כביכול, לא דאגו במיוחד להחשת בירור משפטיהם. גם לפרקליטו של גרינץ, חלו, שוכה במשפט המחוייב, לא היה כל ענין בהחשת הבירור. גם השופטים לא ששו לקראת החשת הנין, בהיותם עמוסים משפטים דחופים, ובידעם כי משפטים אלה ידרשו זמן רב. בשבוע שעבר כינס יצחק אולשן, נשיא בית-המשפט העליון, את הצדדים המעורבים — חיים כהן, נציג הממשלה, מיכאל כספי, נציג קסטנר ושמואל תמיר, נציג גרינזולד — כדי להתיעץ מתי לברר את משפטיהם. התייעצות זו התנהלה על כוס קפה, בלשכת הנשיא בקומה השנייה של הבניין הגדול במגרש הרוסים הירושלמי, אך פרטיה לא נודעו. דבר אחד ידוע: שהמשפטים לא יכוררו בשלושת החודשים הקרובים.

פרשת שטיינברג

שתיקה כהודאה

מעטים המכתבים שהגיעו אי פעם למשרד ראש הממשלה שדמו למכתבו של זאב שטיינברג לדויד בן-גוריון (העולם הזה 999). הוא אמר שני דברים בלתי-רגילים מאד:

- שכדי להציל את בנו של בן-גוריון נעשו דברים שהורסים את חיי בניו של שטיינברג.
- שהמפקח הכללי של משטרת ישראל הוא שקרן ואדם בלתי-מסורי.

פתק מורפס. רבים עצרו את נשימתם אחרי משלוח המכתב, ציפו בקוצר-רוח ל"תשובה. היא היתה יכולה להיות אחת מן השתיים: הזמנה משפטית לאב שטיינברג על הוצאת דיבה חמורה ביותר, או הודעה רשמית של דויד בן-גוריון ליחזקאל סהר, המודיע לו על מיטוריו המידיים. יתכן ש"היתה עוד דרך שלישית, פקחית יותר: הזמנת שטיינברג במכתב אישי לשיחה פרטית אצל ביגה, כדי לברר עמו באורח פרטי את רקע הפרשה הסתומה.

תחת כל אלה, קיבל זאב שטיינברג הי שבוע תשובה מסוג אחר: פתק מודפס ב"מכונת-הכתיבה, חתום בידי אחד מעובדי משרד ראש-הממשלה, המודיע לו כי מכתבו נתקבל.

בשבוע בו צץ ענין שטיינברג בצורה מדומה בבית-המשפט (ראה מסגרת) לא יכול היה להיות אישור רשמי יותר לכך שלא בפני דויד בן-גוריון ולא בפני יחזקאל סהר היתה תשובה כל שהיא להאשמות שהשמיע שטיינברג — והשוטברו בהרחבה בהעולם הזה — אשר גם נגדו לא העז המפקח הכללי להגיש משפט.

עתונות יחסים דיפלומטים

הודעה קטנה בהארץ הודיעה: "אלינור רות טמפלטון וישראל פינקלשטיין — נשואים. יום-לונדון, 19 באוקטובר, 1956. היה זה היסוד הבלתי-דרמטי לרומן דרמטי למדי. ישראל פינקלשטיין יכול היה לקחת כי הארץ יזכה ראשון לסקופ עתונאי זה, כי הוא האיש השני במעלה בעתון זה. הגבר המחמיר, שידע להטיל את חתימתו על

סופר שטיינמן (ציור ב"דבר")
אם אין אני לי, מי לי?

הגודניקים למיניהם הרגילים להטריד כל מערכת, התקשר אל העתון עוד לפני 30 שנה, כשהיה טלפוניסט במשרד הירושלמי, עלה בהדרגה ממשרה של סקיד לתפקיד מזכיר-המערכת וממלא-מקום העורך. הוא הפך לבוס האמיתי של המערכת, מרט ל קומץ הצעירים, מסוגם של עמוס אילון ושכתי טבת, שהם אנשי הסתור הפרטית של גרשון שוקן.

בשנתיים האחרונות נראה פינקלשטיין באופן קבוע בחברת גברת תמירה וגבוהה, בעלת פנים מעניינות ושער אדום בולט. העתונאים שראו אותם בהצגות-הבכורה הכירו את הגברת בעלת ההופעה רבת-הרושם. היתה זאת מיס טמפלטון, הממונה על יחסי העתונות של השגרירות ה"אמריקאית."

שידוך אמור. במרוצת החודשים ה"עמקו היחסים בין פינקלשטיין, אלמן ואב לצעיר חבר שדה-בוקר, לבין האמריקאית הנוצרית המשכילה. מיס טמפלטון הגישה לשרות-החזן האמריקאי בקשה להתיר לי"הינשא לעתונאי הישראלי. אולם השרות, שאינו רואה בעין יפה שידוך בין חבריו לבין זרים, סירב, פקד על פקידתו לצאת מן הארץ.

כאשר התקיימה מסיבת הפרידה מטעם השגרירות, הבטיחה מיס טמפלטון שתחזור. היא קיימה הבטחה זו: בחזרה לחשיגנטון הגישה כתבה-הפתעות, עברה לדת היהודית וערכה את טכס הכלולות בלונדון. אף שכבר היו מקרים של נשואין של חברי הסגל הדיפלומטי הזר בישראל עם נערות ישראליות, הרי הפעם היתה זאת הודגמה הראשונה של שידוך הפוך: של ישראלי עם אשה מן הסגל הזר.

סופר על משמרתו. מאז שהפסיקו לצנוור את אמרי הספרות, נעלם הקורא האחרון של שטיינמן, טען, בארסיותו הרגילה, המשורר ולמן שניאור.

גם ברל כצנלסון, אדם שלא נטה לי-השמעות, סבר בקול רם כי: "האמרים של שטיינמן הם ים של מלים ומדבר של מחשבה". אולם איש אחד כופר לחלוטין בדעה שלילית זו. זהו עורך המדור הספרותי של דבר. הוא סבור לא רק כי שטיינמן הוא סופר גדול, אלא גם כי הגאוניות הספרותית היא תכונה משפחתית.

עבודה מונומנטלית. מדור ספרותי רגיל בדבר מכיל דף גדול אחד, ביום הששי בשבוע. המדור האחרון כלל את הפרטים הבאים:

- מאמר אדיר, הגדול של קרוב לעמוד, מאת ב.י. מיכלי על הנושא: "סופר על משמרתו", הן כולו בליעזר שטיינמן.
- סיפור גדול בשם "אשרו של סוקי-רט", מאת א. שטיינמן.
- המדור "פתח ספרים", שנפתח בידיעה כי: "בהוצאת כנסת יצאו שני כרכים גדולים... משנת ח"י"ז, שהם המשך עבודתו המיומנת של אליעזר שטיינמן על באר החסידות..."

הזקן ובנו. לא היה זה מדור בלתי-רגיל, שבוע לפני כן הכל אותו מדור:

- עוד מאמר של ב.י. מיכלי על אל"ר עזר שטיינמן.
- ציור יפה של אליעזר שטיינמן (ראה תמונה).

מדור קבוע אחר בהף הספרות: המדור "אושטיו אמר" מאת ר. אושטיו, שאינו אלא דויד שחם. שאינו אלא דויד שטיינמן, בנו של אליעזר.

גיליון זה לא הכליל סיפור מאת אליעזר שטיינמן. לעומת זאת הופיע סיפורו "חלב עם תמונה" בגיליון הקודם. חיבה עמוקה זו לסופר ישראלי יכלה לנוגעת ללב, לולא עובדה אחת: מזה חצי שנה עורך המדור הספרותי של דבר הוא אליעזר שטיינמן.

מזון מגש הרק

סטודנטים ערביים וישראלים באוניברסיטת קולומביה, ניו-יורק, נפגשו לא פעם במסר בות מחוץ למסגרת הלימודים. אולם רק החודש, כאשר גילו מינהג לאומי משותף, התחברו כמה מהם וערכו נשף משותף, בו אירחו את חבריהם האמריקאים ללימודים. המינהג: בישול מאכלים ממאכלים שונים בתוך עלי ירקות. השתתפו במסיבה נציגי המטבח הישראלי, הסורי, האיראני, המצרי והיווני. על השולחן המרכזי היו ערוכים מגשי האוכל של

- בן אחד: הסופר נתן (קרא לי סיומקה) שחם.

נציגי ישראל צבי טאגר ועולש ממואל במיבחקן סטודנטית אמריקאית מינהג משותף, עטוף בעלים.

כל ארץ וארץ: עלי חסה ממולאים בשקדים, עלי תרד ממולאים בדג, עלי כרוב ממולאים בבשר, בצל ושאר תבלינים מזרחיים. עלי עולש (ציקוריה) ממולאים בבשר, חצילים, ירקות ותבלינים.

האורחים עברו ממגש למגש, קיבלו הסבר מפורט על תוכן כל מאכל — כולל הסבר מדעי על ראשית מינהג הבישול בעלי ירקות, שנוול בארצות המרחב, עבר לאירופה ומשם החל פולש בשנים האחרונות גם לי-ארצות-הברית. כהוכחה, הוצגו גם קופסות שימורים של עלי גפן ממולאים בארו, בשר, בצל, קצוצי ותבלינים. תבשיל זה, האופייני לעמי אגן הים התיכון, מוצע עתה לעקרנות הבית האמריקאית בכל מכולת, בקופסאות היגריות, 100% אמריקאיות.

להצלחה מיוחדת זכו נציגי ישראל — הסטודנט צבי טאגר ועלי העולש הממולאים — שרק ישראלים מעטים מאד שמעו עלי-הם עד כה.

ספרות חטאי האצר

לפני יהושע רוזנצוויג היו מונחות שתי חוברות קטנות ודקיקות, מעוטרת בתמונת אשה צוחקת. תחת התמונה התנוססה ה"כותרת: האצר החוטא, רומן מחיי החברה בחצר האצר. יהושע, גבר צנום וגבוה, בן 36, החל לקרוא בחיבורות.

מגדלה נשלחה את ידה הגרומה אל שעי רות הנערה, ובמשיכה אכזרית פירקדה אוי תה על גבי מורון הקש שעל המסה. הנערה נאנחה חדש, ולשוא התאמצה לשחרר את שערותיה, שאחזות היו כבצבת. אז הרפתה רגע מגדלנה מן השוט, ובידה השנייה אחזה בשולי השמלה של הנערה ובתנועה אחת חשפה את גופה. למרא האגוף הצחור דומה ונגנבה בה אש זרה...

עם כל מלה שקרא, עלתה חמתו של יהו"ש. החוברות, חלק מרומן המתפרסם בה"ם שנים חצי-שבועיים, היו דחוסות תיאורים פורנוגרפיים וסאדיסטיים מדהימים. פרטים פרטים של מעשי אונס והתמסרות נשים, נערות צעירות וילדות, של אהבהבי אם וחתן בתה, ושל הוללות פרועה בין כמה זוגות, מילאו את דפי החוברות.

מכתב לשר. כאב לשני לידים, הרגיש יהושע כי עליו לעשות משהו. לא יכולתי לשאת את המחשבה שזבל כזה מוצע בגלוי לילדים בכל קיוסק. נודעתי מעצם המח' שבה על מה שחומר כזה יכול לגרום לפגשו של ילד.

ממחשבות, ניגש לפעולה. הוא שיגר מכ" תב לשר החינוך והתרבות. במיוחד הסב את תשומת לבו לעובדה כי בחוברות לא הוד"כרו שמות העורך או המוציא-לאור. "אני מקווה שכבודו יצוה על המו"ל לחפש לו מקור פרנסה אחר, או לסגנן את החוברות לפחות השתכחות", כתב. "אם הוא יתבייש לפרסם את שמו זה רק יוכיח כמה גרוע החומר שהוא מפרסם".

חודשיים חיכה לתשובה. אחר כך שיגר מכתב שני. הפעם קיבל אישור כי מכתבו אמנם הגיע לתעודתו. יהושע התיישב שוב ליד מכונת כתיבה, במשרדו לעבודות הכ"י פלה ותרגומים בירושלים, פנה לכתובות נוספות, בעקשנות של לחום היוצא למסע צלב.

נציגי ישראל צבי טאגר ועולש ממואל במיבחקן סטודנטית אמריקאית מינהג משותף, עטוף בעלים.

הווי

מזג לוחם

נסיציונה, הסבירה רחל מזרחי למש"טרה מדוע שרפה את כל כלי הבית שלה: "רציתי ללמד את בעלי לקח, כדי שידע בעתיד איך לדבר עם אשתו".

עומם האחריות

צירלסלון, ארצות-הברית, התחבא כי לש תחת מיטה בבית-מלון, על מנת לתפוס פושעים בקלקלתם, לא הצליח לצאת ממחבואו כאשר התיישבו הפושעים על המר טה וריחקו אותו במשקלם אל הרצפה.

שומרי החוק

ליסבון, פורטוגל, ניסה מריו פרננדס נבז לנגנב אופנוע של שוטר שחנה ש"פתח בית הסוהר העירוני, נעצר אחרי ש" כמה אסירים הבחינו במעשיו מכעז לחלוץ, הזעיקו את השוטרים.

חינוך מומלתי

ג'ליג'וליה, ביקש פלאח רשיון לצאת את שטח הממשל הצבאי, קיבל את ה"תעודה מידי פקיד הממשל, הפיל בצאתו את המפתח מדלת המשרד, נקרא בחזרה ונדרש להחזיר את הרשיון כעונש על כך שלא הרים את המפתח.

על הקו

דורהאם, ארצות-הברית, הודה ארל חיליפור, נהג אוטובוס בקו ביניעירי ני שאורכו 70 קילומטרים, כי החזיק אשה ובית בכל אחת משתי התחנות הסופיות.

לקרא המחז

טוקסון, ארצות-הברית, הנהיג מנהל בית-הסוהר קורס לנהגות, הצדיק את צעדו בהסבירו: "למרות כל מאמציו, אין כל ספק שכמה מהבחורים המוחזקים כאן יגנבו מכוניות לכשישתחררו. אם כך, מוטב שידעו לפחות לנהוג בהיירות."

ענין של מעם

צ'יקיקומ, ארצות-הברית, נקנס ישיש בן 81 ב"כ 25 דולר ונשלל ממנו רשיון הנהיגה לתקופה של 30 יום, בעוון נהיגה בלתי-היגיונית, סירב למסור את הרשיון ל"משטרה, נידון ל"כ 48 שעות מעצר בעוון בזיון בית-המשפט, כאשר בלע את התעודה.

דין צדק

דירבורן, ארצות-הברית, דן השופט ג'ון מק'ויליאמס בשלוש תלונות ש"גרשמו נגדו על-ידי משטרת התנועה, מצא את עצמו חייב בשתי התלונות הראשונות, דן את עצמו ל"כ 10 דולר קנס או למאסר שלושה ימים, ניגש לדון בתלונה השלישית, לא הודה באשמה, זיכה את עצמו.